

	RAM-MS Primært henvisningsskriv til regionalt studiesenter		Retningslinje
	Kategori: Pasientbehandling/Fagprosedyrer/Annet/Annet 3		Dok-ID: D52507
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Medisinsk klinikk		Forfatter: Anne Kristine Lehmann	Versjon: 2.00 Gyldig fra: 04.11.2023
Dok. eier: Olsnes, Astrid Marta		Dok. ansvarlig: [Dok.ansvarlig]	Gyldig til: 04.11.2024

Hensikt

Retningslinjen skal sikre at adekvate pasientopplysninger følger primærhenvisning til studiescreening/inkludering i RAM-MS ved regionale studiesentre.

Omfang

Retningslinjen beskriver ønsket innhold i primært henvisningsskriv fra pasientens faste nevrolog til regionalt studiesenter i RAM-MS.

Dokumentkontroll og -tilgjengelighet

Retningslinjen publiseres elektronisk på [EK web](#) til Helse-Bergen når den er kontrollert og godkjent. Det skal ligge link til retningslinjen på hjemmesiden til RAM-MS studien. Retningslinjen oppdateres fortløpende. Helsepersonells egen utskrift av retningslinjen fra EK-web/hjemmesiden til RAM-MS må derfor bare ansees som gyldig på utskriftsdagen.

Innhold:

1. Personell og ansvar

Alt personell som retningslinjen gjelder for må følge den, og anmodes om å melde fra hvis den ikke er adekvat eller er utdatert.

Retninglinjen gjelder for:

- Primærhenvisende nevrolog (avsender)

2. Definisjoner/forkortelser

EDSS:	Expanded Disability Status Scale
JCV:	John Cunningham virus
MR:	magnetisk resonans undersøkelse
MS:	multippel sklerose
PI:	principal investigator (hovedutprøver)
primærhenvisning:	henvisning fra pasientens nevrolog eller fastlege

3. Retningslinje for primærhenvisning til vurdering/screening mtp inkludering i RAM-MS

RAM-MS er å anse som standardbehandling for inkludering-bare pasienter i Norge så lenge studien pågår. Alle norske nevrologer skal kjenne til studiens inkludering- og ekskluderingskriterier, og etter innhentet samtykke fra aktuelle pasient henviser vedkommende til vurdering (screening) ved regionale studiesentre dersom det er sannsynlig at studiekriteriene oppfylles.

3.1 Pasientens faste nevrolog har best kunnskap om sykdomsutvikling, behandlingsrespons og status, og følgende informasjon må inkluderes i henvisning til regionalt studiesenter:

- **Overskrift**

«HENVISNING TIL VURDERING/SCREENING MTP INKLUSJON I RAM-MS»

- **Nevrologisk sykehistorie og status**

- Type MS (aggressiv, attackpreget)
- Diagnosetidspunkt og evt. forutgående periode med MS-mistenkt symptomatologi

 HELSE BERGEN	RAM-MS Primært henvisningskriv til regionalt studiesenter	Retningslinje
Gyldig til: 04.11.2024	Versjon: 2.00	Dok-ID: D52507

-Sykdomsutvikling, attackanamnese, benyttede bremsemedisiner (evt bivirkninger som har medført seponering/medikamentskifte, dato for seponering av siste MS-medikasjon eller fortsatt bruk), alle MR-funn (dato og beskrivelse), maksimale og siste EDSS og beskrivelse av aktuelle MS-relaterte funksjonsnedsettelse. JCV status.

- **Generell medisinsk anamnese**

-**Familie/sosialt:** utdanning/yrke, arbeidsdeltagelse evt sykemeldings-/uføregrad. Sivilstatus, antall og alder på barn, fremtidig barneønske? Sosial og geografisk nærhet til familie/andre støttepersoner. Familiær sykdomsopphopning.

- Tidligere sykdommer/komorbiditet**

-**Naturlige funksjoner:** Vannlating (gjennomført urinblærescanning, evt resturin og SIK, urinveisinfeksjoner, pollakisuri/nocturi, (urge)-inkontinens?). Avføring (analspinkterdysfunksjon?). Appetitt, matvaner, høyde, vekt. Søvn (påvirkning v/høydosert steroidterapi?).

For kvinner <35 år og barneønske/ønske om fertilitetstiltak: Regelmessig menstruasjon? Dato for forventet første dag i neste menstruasjon.

-**Medikamenter:** alle faste medikamenter og behovsmedisiner, vitamin- og kosttilskudd. Siste/pågående MS-rettede bremsemedisin og evt. seponeringsdato.

-**Allergier,** inkludert medikamentbivirkninger (OBS antibiotika) og pels/husdyrallergi

3.2 Henvisningen sendes til Nevrologisk avdeling ved valgfritt regionalt RAM-MS studiesenter :

- Universitetssykehuset i Nord-Norge Tromsø
- St. Olavs hospital
- Haukeland universitetssjukehus
- Akershus universitetssykehus

3.2 Kopi av henvisningen sendes til pasient og fastlege.